

STEFANO BOLLANI

Τηλεφωνική συνέντευξη στον Κωνσταντίνο Σέργη (Τρίτη 7 Νοεμβρίου 2006)

Τι σημαίνει η δήλωσή σου ότι είσαι μουσικός “all around” ;

Ξέρεις, όταν λέμε ότι κάποιος παίζει τζαζ, αυτό λέγεται χάριν ευκολίας. Γιατί σήμερα η τζαζ δεν είναι πλέον μόνον ένα μουσικό είδος, είναι η γλώσσα του αυτοσχεδιασμού, της ελευθερίας. Στην πραγματικότητα ο μουσικός ψάχνει να βρει ερεθισμούς σε όσα συμβαίνουν γύρω του, ακούει πολλές διαφορετικές μουσικές, από την κλασική έως την ποπ, προσπαθώντας να βρει στοιχεία για να αυτοσχεδιάσει πάνω σε αυτά και να δημιουργήσει κάτι διαφορετικό.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η τζαζ είναι για την καρδιά και η ποπ για το πορτοφόλι;

Αυτό είναι αλήθεια έως ένα σημείο. Σε εμένα συμβαίνει να βρίσκω τα κατάλληλα ερεθίσματα για να τα μετατρέπω σε ιδέες. Οπότε, προς το παρόν, δεν αντιμετωπίζω τέτοιο πρόβλημα.

Οι περισσότεροι μουσικοί βέβαια κάνουν, ως τις πούμε παραχωρήσεις, σε κάποια στιγμή της πορείας τους, για καθαρά βιοποριστικούς λόγους.

Εγώ αισθάνομαι τυχερός, γιατί έχω τη δυνατότητα να παίζω τη μουσική που μου αρέσει περισσότερο.

Εσύ παίζεις ήδη αρκετά χρόνια, αφού άρχισες μικρός...

Αρχισα να παίζω πιάνο όταν ήμουν έξι ετών. Όταν έγινα 15, έπαιξα για πρώτη φορά σαν επαγγελματίας με πληρωμή. Τώρα στα 33, μπορώ να πω ότι ήδη παίζω μουσική κάμποσα χρόνια.

Πως πάει η συνεργασία σου με τη γαλλική δισκογραφική “Label Blue” ;

Είμαστε μαζί αρκετά χρόνια. Εχω ηχογραφήσει τέσσερις δίσκους εκεί.

Ο πλέον πρόσφατος τιτλοφορείται “*J visionari*” (οι οραματιστές).

Η συνεργασία μας είναι εξαιρετική. Υλοποίησα με τον καλύτερο τρόπο όσα σχέδια είχα όλα αυτά τα χρόνια.

Η ιταλική τζαζ σε ποια κατάσταση βρίσκεται σήμερα;

Σε άριστη κατάσταση! Υπάρχει μεγάλο κοινό και το σπουδαίο είναι ότι πρόκειται για άτομα νεαρής ηλικίας.

Αυτό συμβαίνει εδώ και μία δεκαετία περίπου. Το κοινό αυτό παρακολουθεί με ενδιαφέρον τις συναυλίες των ιταλών καλλιτεχνών της τζαζ. Σκέψου ότι, μόλις πριν λίγα χρόνια, όλοι αυτοί πήγαιναν να δουν σχεδόν μόνον τους αμερικανούς, σνομπάροντας τους ιταλούς.

Τώρα μας παρακολουθούν συστηματικά και μας επιτρέπουν έτσι να ζούμε, παίζοντας τη μουσική που μας αρέσει.

Υπάρχουν αρκετά κλαμπ και χώροι όπου παίζεται τζαζ μουσική;

Τα κλαμπ δεν είναι πολλά. Ποτέ δεν ήταν. Ευτυχώς, υπάρχουν πολλά καλά φεστιβάλ όλο το χρόνο, άρτια οργανωμένα, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Έτσι έχουμε τη δυνατότητα να εμφανιζόμαστε συχνά.

Τζαζ κλαμπ υπάρχουν μόνο στις μεγάλες πόλεις, όπως το Τορίνο, το Μιλάνο και η Ρώμη. Αν κάποιος ζει έξω από αυτές, είναι δύσκολο να παρακολουθήσει κάποια συναυλία τζαζ μουσικής.

Στη Νάπολι τι γίνεται; Αυτή η πόλη είχε μεγάλη παράδοση στη τζαζ...

Εντάξει, κάτι κινείται, αλλά όχι περισσότερο από τις άλλες πόλεις που ανέφερα.

Τα σημαντικότερα πράγματα πάντως γίνονται στη Ρώμη.

Μεταξύ αυτών με τους οποίους συνεργάστηκες, εκτός φυσικά από τον μέντορά σου Enrico Rava, υπάρχει κάποιος ξεχωριστός για σένα;

Πώς να αφήσω τον Enrico στην άκρη; Αυτός είναι το σημαντικότερο άτομο για μένα!

Πριν δέκα χρόνια με πήρε δίπλα του, αλλάζοντας τη ζωή μου κυριολεκτικά. Παίξαμε μαζί κάθε πιθανό μουσικό συνδυασμό, σε ντουέτο, κουαρτέτο, κουιντέτο.

Ηχογραφήσαμε καμιά δεκαπενταριά δίσκους μαζί. Ταξιδέψαμε σε ολόκληρο τον κόσμο, πήγαμε παντού στην Ιαπωνία, την Αμερική και τον Καναδά.

Του χρωστάω τα πάντα! Με δίδαξε τα σημαντικά πράγματα που πρέπει να γνωρίζει κάποιος για να ασχοληθεί με τη μουσική επαγγελματικά.

Μου έμαθε τι σημαίνει να ηγείσαι μιας μουσικής ομάδας, να ξέρεις δηλαδή να αφήνεις το ταλέντο των συνεργατών σου να ανθίσει.

Εγώ τότε, μόλις έβγαينا φρέσκος από το ωδείο. Μου άρεσε ο αυτοσχεδιασμός, αλλά είχα τα πάντα πολύ οργανωμένα. Ο Enrico μου έδειξε ότι έπρεπε να είμαι πιο χαλαρός, να διαλέγω πάντα πολύ καλούς μουσικούς, να τους εμπιστεύομαι και να τους αφήνω να εκφράζονται.

Μιλάμε για πραγματικά μαθήματα ζωής!

Εμαθα ότι αυτή την περίοδο, έχεις ταυτόχρονα το ίδιο άλμπουμ στην πρώτη θέση του καταλόγου επιτυχιών της τζαζ, αλλά και στο νούμερο 19 εκείνου της ποπ.

Πρόκειται δε για ένα δίσκο με σόλο πιάνο.

Ναι, συμβαίνει αυτό και πρέπει να πω ότι είναι κάτι ασυνήθιστο για την Ιταλία. Κυκλοφορεί από την ECM και παίζω μόνος διάφορα θέματα δικά μου, αλλά και συνθέσεις νότιο-αμερικανών μουσικών, ένα του Scott Joplin, ένα άλλο του Prokofiev, μερικούς δικούς μου αυτοσχεδιασμούς...

Ποιος είναι ο τίτλος του δίσκου;

“Piano Solo”. Δεν γίνεται απλούστερο από αυτό...

Ποια κομμάτια του δίσκου τον έκαναν επιτυχία;

Να σου πω την αλήθεια, δεν ξέρω! Δεν είναι ο τύπος του δίσκου που παίζουν τα ραδιόφωνα, ούτε περιέχει κάποιο κομμάτι που μπορεί να γίνει εμπορική επιτυχία.

Η δική μου εξήγηση είναι ότι, επειδή δίνω πολλές συναυλίες σε όλη τη χώρα, άκουσε ο κόσμος κάποια κομμάτια, του άρεσαν και αποφάσισαν να αγοράσουν το δίσκο.

Ίσως τους εντυπωσίασε το γεγονός ότι τόσο διαφορετικά μεταξύ τους θέματα, τα έπαιζαν τα ίδια δύο χέρια. Ξέρω εγώ;

Μήπως έπαιξε ρόλο και το γεγονός ότι είσαι γνωστή φυσιογνωμία, αφού παίζεις συχνά σαν μουσικός με γνωστά αστέρια της ιταλικής ποπ σκηνής;

Βέβαια, πρέπει να έπαιξε και αυτό μεγάλο ρόλο. Παίζω μαζί τους σε συναυλίες, αλλά και στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

Εμφανιζόμουν μάλιστα σαν μόνιμος καλεσμένος σε ένα τηλεοπτικό σόου του Σαββατόβραδου. Αυτό το κοινό, λίγη σχέση έχει με την τζαζ και φαίνεται ότι με αναγνωρίζει.

Μου φαίνεται κάτι καλό πάντως, να σε ξέρουν και άνθρωποι με μουσικά γούστα διαφορετικά από τα δικά σου.

Για πες μας λοιπόν, εκτός από τζαζ μουσικούς, με ποιους άλλους έχεις παίξει;

Με πολλούς, μερικούς πολύ διάσημους όπως την Laura Pausini, η οποία φαντάζομαι ότι είναι γνωστή και στην Ελλάδα, ή τον Jonavotti, αλλά και καλλιτέχνες από τον χώρο του θεάτρου, την Wanda Ossiris ή τον Marco Balliani, οι οποίοι έχουν ένα δικό τους κοινό, όχι απαραίτητα εξοικειωμένο με την τζαζ, το οποίο ήλθε σε επαφή μαζί μου.

Νομίζω, ότι σήμερα, εμείς οι μουσικοί της τζαζ, πρέπει να αναζητήσουμε το κοινό μας και έξω από τα στενά πλαίσια του συγκεκριμένου χώρου. Σίγουρα δεν μπορούμε να καθόμαστε κλεισμένοι στα σπίτια μας, περιμένοντας να μας ανακαλύψει ο κόσμος.

Ας κλείσουμε εδώ την συνέντευξη, με το πάντα επίκαιρο ερώτημα του Frank Zappa “Does humor belong to music?”

Νομίζω πως ναι! Επεσεξ διάνα, γιατί ο Zappa είναι το αγαπημένο μου είδωλο. Επιπλέον, πιστεύω ότι ο καθείς πρέπει να κάνει τη μουσική που τον αντιπροσωπεύει. Όταν παίζω πραγματικά το διασκεδάζω και ελπίζω το ίδιο να αισθάνονται και όσοι με ακούν.